

P.n. Vseučiliška knjižnica,
vseučilišče Ljubljana

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoјencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina Din. 40.—

Polletna naročnina 20.—

Četrletna naročnina 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Števi Alojzija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik šte. 296. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno rankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Uradništvo in administracija.

»Činovnički Glasnik« z dne 2. marca tek. leta prinaša pod gorenjim naslovom članek, prevzet iz »Biljtena grupe za socialno in kulturno akcijo.« Prinašamo ta članek zaradi zanimivosti v celoti in zaradi tega, da vidijo čitatelji »Našega Glasa«, kako sodijo tudi drugi o neprirodni zvezi med državnimi nastavljenici in političnimi strankami. Članek se glasi:

»Uradniško vprašanje je postalo v zadnjem času predmet splošne diskusije, predmet strankarskih in vladnih obljub in zasmehovanja v rubrikah listov. Vse govori in piše o tem vprašanju, a do rešitve ipak ne pride. Zakon je sprejet, a kljub temu ne pride vprašanje z dnevnega reda. Zakaj? — Razlogi so enostavni:

1.) Zato, ker se v bistvu nikdar ni resno mislilo na rešitev tega vprašanja. Ako bi se to vprašanje rešilo in tako spravilo z dnevnega reda bi značilo to tako za vladajoče kakor tudi za politične stranke: odreči se enkrat za vselej tako povoljni paroli za politično spekulacijo, zlasti ob priliki volitev; odreči se oblasti nad uradniškim aparatom in s tem omejiti vsemoč vlade pri izvrševanju notranje politike in vseh olajšav, katere jim narekuje imperativno njen poseben interes; in

2.) Ker je poglavitno, da potreba rešitve tega vprašanja ni dovolj podprta z organizacijo kolektivno akcijo vseh državnih uslužbencev, katerih interesi so prizadeti.

Brez zadostnega eksistenčnega minuma in prepuščeni sami sebi, so izpostavljeni državni uslužbenci izkušnjam od strani političnih spekulativcev in aferasov. Slabo materijelno stanje in nestalnost v službi so nagnali velik del državnih uslužbencev, da zaplava v korupcionistične vode. In položaj državnega uslužbenca, nekoč zavidanja vreden, je postal neznosen za njih same; poleg tega prihaja še zavest, da ga obsojajo in prezirajo vsi. Biti danes državni uslužbenec, to znači: biti suženj vladajočih strank in male, ali materijelno dobro situirane kaste ljudi, to znači, da se je treba odreči vsaki svobodi mišljenja, govora in dogovora, to so pravice, ki bistveno označujejo tip modernega človeka in državljan.

Nastane vprašanje: kako dolgo smejo državni uslužbenci spričo takega stanja čakati s prekrižanimi rokami na dobro rešitev svoje usode? In drugo vprašanje je, ali sme družba sama še dalje dovoljevati zlo igro z državno administracijo, ki se itak najprej maščuje nad njenimi interesi? Ne, družba ne sme dovoljevati tega. Ali ni torej prišel čas, da se najbolj energično nastopi proti zlorupotrebjanju, ki se izvršuje

nad držav. administrativnim aparatom? Ali ni čas, da postanejo državni uslužbenci izključno le organi državne administracije, to se pravi, da postanejo nezainteresirani posredniki med splošnimi in posebnimi interesi države in državljanov? Ali se ne občuti potreba, da prevzame družba kontrolo nad uradniškim aparatom, katerega vzdržuje ona s svojimi davki?

Doba polovičnih mer, kakršni so čini in avansi, je prešla. Vprašanje ni več samo v tem, da se zadovolje državni uslužbenci, temveč vzporedno s tem tudi potrebe družbe. Prišel je trenutek, da se z radikalnimi merami in solidno preuredi administrativni aparat in s tem definitivno reši uradniški aparat. Zemlja zahteva in ima pravico, da zahteva hitro, dobro in enostavno administracijo. Pozabiti se tudi ne sme, da se marsikdaj ocenjuje kulturna višina zemlje po njeni administraciji.

Potrebno je torej, da se čimprej prične s končno rešitvijo uradniškega vprašanja. Po našem mišljenju se reši lahko na sledeči način:

1.) Kar najbolj jasno precizirati in utrditi cilj državne administracije v smislu koristi družbe.

2.) Dosledno temu je treba odrediti položaj uradništva in njegovo razmerje napram državi in poedincu. Ker je danes izločeno razmerje brezpogojne podločnosti uradništva napram državi, je treba izbirati med tema dvema možnostima: ali so uradniki napram državi v takšnem razmerju, v kakršnem je delavstvo napram delodajalcem v privatnem življenju, ali je njihovo razmerje povsem izvzeto, položaj arbitra, sodnika, ali imajo takšno ulogo, da se upotrebljuje zakon obvezno in enako za obe strani, za državo in državljan.

3.) Točno je treba odrediti pravice državnih uslužbencev in njihove aktivne prejemke po izpremenljivih skali z ozirom na cene življenjskih potrebščin, ter izhajajoč od načela, da se zaščiti minimum za eksistenco.

4.) Za primer delovne nesposobnosti, pridobljene v službi, in za starost je treba zagotoviti uradništvu primerno stalno, dosmrtno rento.

5.) Sprejeti konkurz, ki je za sedaj najboljši način za rekrutovanje uradnikov.

6.) Izvršiti redukcijo vseh nepotrebnih institucij in večjega števila nekoristnega osebja in tako osvoboditi državni aparat od prenapolnjenosti, a državni proračun bi bil osvobojen velikega bremena.

Za rešitev uradniškega vprašanja potom korenite reforme državne administracije je potrebno mnogo navora, poznavanja in poguma. Ker vlade nimajo volje, da bi rešile ta problem, a uradniki so preslabi, da bi izvajali svoje pravice, tedaj ostane le, da se državni uslužbenci čvrsto organizirajo in da javnost sama prične z akcijo v gornjem zmislu, ker je tudi ona prizadeta od dobre rešitve tega vprašanja. Dr. Mih. Arsič.

Kakšne koristi prinaša zadrugištvo.

(Iz »Činovniškega Glasnika« z dne 15. februarja 1925.)

V življenju naših zadrug je prav pogosta pojava, da protestirajo zadrugišniki, češ, cene v zadrugah so enake cenam v svobodnem trgovskem prometu. In tako sklepajo zadrugišniki dalje — nimamo pravzaprav od zadrugištva nobene koristi, ker nam ne omogočuje cenejšega življenja. S temi pojavi moramo računati, čeprav so ugovori o višini cen dostikrat neutemeljeni, ker število onih stvari, ki so po zadrugah cenejše kakor po trgovinah, ni baš majhno; zlasti velja to za one predmete, ki se naročajo potom Saveza, ker se ti predmeti prodajajo po zadrugah mnogo, mnogo cenejše kakor v svobodni trgovini. Ugovore o »nekoristi« zadrugiške organizacije je treba kljub temu upoštevati in gledati na to, da se znižajo na najnižjo mero. Ta pojav je splošen, dobimo ga v zadrugiškem pokretu vseh narodov in zato ni čudno, ako se je teorija zadrugištva z njim mnogo bavila. Teoretični zadrugišniki so posvetili temu pojavu temeljite študije, ker je baš ta pojav izzval debato o tem: ali dopuščajo zadrugiški principi nabavljalnim zadrugam, da prodajajo predmete po višjih cenah kakor so cene nabave, to se pravi, ali še odgovarjajo zadrugam svojemu cilju, ako tudi same delajo »za profit« po principih svobodne trgovine, katere žrtve so — to je izven diskusije — gospodarsko šibkejši družabni sloji. Vprašanje je, k sreči, rešeno, toda tako, da z rešitvijo ni zadovoljno »javno mnenje«, to je masa zadrugišnikov. To dejstvo morda zakriva vzrok neuspehov ali le slabih uspehov v zadrugiškem pokretu nekaterih narodov. Toda pri vsem tem je ta rešitev tega važnega vprašanja iz zadrugiške doktrine srečna, takšna namreč, kakršna je treba usvojiti, ako se noče ponizati zadrugištva na nekaj kilav pokret, ki ustvarja skromne branjarje z vzajemnimi sredstvi za vzajemne koristi. Zadrugištvo ni namreč pokret, ki naj prinaša korist le mali ednici.

Zadružni pokret moramo smatrati za pravi socijalni sistem, ki stremi po koreniti reformi sodobnega ekonomskega reda, torej sistema, ki je prožet z najvišjimi ambicijami in hoče prinesiti srečo ne samo majhni, omejeni edinici, temveč vsem družbenim razredom v okvirju naroda in človeštva. Rešitev preje omenjenega vprašanja je torej enakovredno onim visokim ciljem, katere si postavlja zadružništvo in zato ni moglo biti drugačno, kakršno je. Kaj je torej bistvo te rešitve?

Zadružništvu je dovoljeno, da stremi v svoji aktivnosti po ustvaritvi gotovega dobička, to se pravi, da proda svoje predmete z gotovim viškom nad ceno nabave. Ta višek ne služi le za to, da se krijejo splošni in režijski stroški, brez katerih seveda ne more eksistirati nobena zadruga, temveč ta višek tvori tudi z gotovim delom dobiček, in sicer dobiček v pravem, ekonomskem smislu te besede, dobiček, ki ga odvzema zadružništvo trgovcem - posredovalcem in zaradi katerega stremi samo zadružništvo, da se izloči iz kroga ekonomskih faktorjev.

A čemu potem zadružništvo? Kakšni so praktični rezultati tako pojmovane zadružne aktivnosti?

To so vprašanja, ki jih bo najbrže marsikdo postavil. Evo odgovor: za zadrugo je potrebno, da zadruga morajo stremeti po tem, da ustvarjajo gotove dobičke kakor vsak privatni trgovec, a to ne izločuje možnosti, da prodajajo zadruga ipak cenejše kakor trgovci. Cenejšo prodajo se doseže namreč s kupovanjem v velikem obsegu potom centralnega organa, kar pomenja, da se je nakupilo pod bolj ugodnimi pogoji in z nižjimi režijskimi stroški. Razlika med zadrugo in trgovcem je torej v tem, da gre trgovec za tem, da bo dobiček edinole njegov, a zadruga gre za tem, da bo tako pridobljen dobiček na korist konsumentov, na korist njenih članov. Na ta način ustvarjen dobiček se vrača konsumentom ob koncu leta v obliki »deleža na dobičku«, ali, kar je koncem koncev isto, da se uporabi dobiček za splošne cilje in potrebe. Vse to je znano velikemu številu naših zadružnikov, državnih nastavljenecov; to načelo je utrjeno tudi v našem zakonu o nabavljanih zadrugah, ki določuje celo način razdelitve dobička po zadrugah, ter z inspiracijo po humanitarnih in soc. ciljih. No, ta »delež na dobičku« ne predpostavlja za naše zadružnike nobene posebne privlačnosti, ker je tako neznamen, da ne predstavlja v razmršenem budžetu državnega uslužbenca izdaten dohodek. Dobiček bi bil večji, ako bi omogočila zadruga znatno cenejše nakupovanje, ali da bi zadovoljila večjo množino potreb, katerih sedaj ni mogoče zadovoljiti. Na prvi pogled je razlog popolnoma upravičen, a v bistvu je brez zdravega temelja. Ta razlog izvira predvsem z pomanjkanja duha za štedljivost (izgleda tako, kakor da je ta nedostatek svojstven naši rasi), ki se enako manifestira v malih in velikih stvareh in ki zahteva, da se vsi, ali absolutno vsi predmeti nabavljajo le v zadrugi. S tem se ipak doseže gotova štedljivost, ker so predmeti enake kakovosti vedno kolikor toliko cenejši. Neprivlačnost malega »deleža na dobičku« izvira potem tudi vsled nezadostne zadružne vzgoje, zadružne zvestobe, ki zahteva popolno vero v zmago zadružnih principov. In zato je potrebno zopet, da se izvrše vsi nakupi le v zadrugi. Ako bi vsakdo izmed nas gledal na to, da odpravi ta dva glavna nedostatka, tedaj bi dobil delež na dobičku več plastičnosti. Vzemimo, da potroši družina državnega uslužbenca s 5 člani na leto za prehrano, obleko in obutev 15 tisoč dinarjev. Ako je bil nakupil državni uslužbenec za to vsoto vse predmete v zadrugi, in ako delež na dobičku

ni višji od 5 odstotkov tedaj bi dobila ta družina na koncu leta 750 dinarjev. Zdi se nam, da je ta znesek že takšen, da se ga ne more podcenjevati, zlasti še, če se pomisli, da je prištedila ta družina med letom enako vsoto pri cenah samih, ki so v zadrugi vedno za 5 odstotkov nižje od onih na trgu.

Takšen praktičen rezultat se torej vedno lahko doseže. Špekulanti bodo morda ugovarjali, da je število zadružnikov, ki dosežejo takšen rezultat, vendarle neznatno. Mogoče je tudi to. Ali če je tako, tedaj ne zadene krivica za druge kot takšne, tudi potem ne ako njena organizacija ne more zadovoljiti vseh uslovov, ki pripeljejo do takega praktičnega rezultata. Krivica je le na zadružnikih, ki vsled svoje pasivnosti in vsled neopredeljenosti lastnih interesov onemogočijo na predek zadrug. Mnogi primeri iz zadružnega življenja pri drugih narodih dokazujejo možnost praktičnih rezultatov kakršen je opisan zgoraj, in še celo mnogo boljših. Nekoč smo že poročali o aktivnosti poedinih zadružnih federacij v Evropi in uverjeni smo, da bi se enaki rezultati lahko dosegli tudi pri nas. Zlasti velja to za Savez nabavljanih združenj že vsled tega, ker predstavlja interes enega družbenega razreda in ker uživa precejšnjo podporo od države. Zato ima znatno olajšane pogoje za delo. Poleg podpore države je pa v mnogi večji meri potrebna Savezu od nas samih, od naših zadrug. Ali je res tako težko doseči to — kar je celo zakonita dolžnost — da so zadruga v najtesnejši zvezi s Savezom in da izvršujejo svoje nabavke vedno in le izključno potom Saveza in da delajo po navodilih Savezovih? Mnogo je naših zadrug, ki, žal, tako ne postopajo, in v tem je vzrok njihove slabosti. Toda to je vzrok, katerega se lahko odpravi.

Ob koncu se vračamo ponovno na temo tega članka, na zadružno korist, ter pripominjamo še nekaj. Ni samo en način, potem katerega se okoristijo lahko zadružniki, ne prihaja v upoštevanje le delež na dobičku. Ta način je seveda najbolj očiten, neposreden in praktičen. Tega načina tudi zadružni principi ne odklanjajo. Ali z zadružnimi načeli soglašajo vse bolj dobiček, ki gre za obče koristi, ki koristi vsem zadružnikom, celoti. Z ozirom na posebne razmere pri nas, zlasti z ozirom na stanovanjsko vprašanje, bi značila pri nas, zlasti z ozirom na stanovanjsko vprašanje, bi značila pri nas uporaba dobička za zidanje zadružnih stanovanj, bodisi indirektno tako, da bi se zidalo v zadružni režiji, bodisi tako, da bi se stekal dobiček v poseben fond, ki bi služil kot temelj cenemu, hipotekarnemu kreditu, višek zadružništva, zadružništva par excellence. To vprašanje je vredno, da ga obdelamo v posebnem članku.

— TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana: Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3.

Neprekosljivi so le
EXCELLA

šivalni stroji

Nedosežni v konstrukciji in materialu.

Izredno nizke cene.

Oglejte si jih pred nakupom!

J. GOREC, Ljubljana

(palača Lub. kreditne banke.

T. G. Masaryk.

7. III. 1850 — 7. III. 1925.

Ob 75 letnici predsednika češkoslovaške republike je iznova in v pojačeni meri stopila pred kulturni svet osebnost, ki je vse svoje javno delovanje postavila v službo svojega naroda in s tem v službo vsega človeštva. Temelji njegovega delovanja so: resnica, poštenost, požrtvovalnost. Nikdar ni hlastal po popularnosti, katero se itak doseže le s koncesijami nerazsodni masi, a je postal najbolj popularni človek med svojim narodom. Nikdar se ni opiral na močno politično stranko, a se za to danes lahko opira na ves narod.

Masaryk je vedno in povsod iskal resnico in je imel pogum izpovedati resnico tudi v momentih, ko je dobro vedel, da se bo dvignilo proti njemu vse, vse ono, kar vešči politični »voditelji« prepirajo za svoje »ideje«. Masaryk je bil vedno najprej filozof in strog znanstvenik in kot takšen ni mogel in ni smel gledati na usodo svojega naroda drugače kakor tako, da je zametaval trenutne uspehe in imel pred očmi njegovo bodočnost. A ne bodočnost samo enega sloja, enega stanu, ne, njegovo delo je objemalo vse člane naroda. Tudi takrat, ko je bil na čelu češke realistične stranke, ni bil v smislu političnega žargona »voditelj«, nego vodnik svojega naroda. In vodnik svojega naroda je ostal v najhujših časih preganjanja in vodnik mu je danes, ko živi narod v svobodi.

V svojih znanstvenih in filozofskih delih si je postavil Masaryk trajen spomenik, v teh delih, v kojih govor nedvoumno o važnih življenjskih vprašanjih: o socializmu, o veri, politiki, ženskem vprašanju itd. Iz njegovih del prinašamo v naslednjem nekatero izreke, ki so vredni, da postanejo last vsakega.

Demokracija je v resnici »contradictio in adjecto«, to se pravi, ako se naglase zlogi »kratke« — vladanje; demokracija pomenja vlado ljudstva, a ne gre za vladanje, temveč gre za upravljanje po ljudstvu. Upravljanje, administracija, to so glavne stvari za demokracijo, med tem ko je vladanje končni cilj aristokracije: nasproti si stoji torej administracija demokracije in vladanje aristokracije.

Toda v našem času prave demokracije zahtevamo v administraciji predvsem stvarnost. Politika ne postaja za nas le empirična umetnost, temveč v prvem redu znanost. In moderni demokratični pokret je nujno organizirano zvezan z znanostjo; seveda ne z učnostjo in profesorskim mandarizmom. (Naša deviza se glasi: politično misliti in opazovati.)

Celotna politična delatnost ima koncem koncev svoj izvir v нравstveni sodbi, da je demokracija pokret proti sili, proti nasilju. Ali je aristokracija kaj drugega, kakor sila? Boj proti njej, to je demokracija.

Današnja demokracija je v nasprotstvu s starejšimi, prejšnjimi pokreti oni pokret, ki se razvija od velike francoske revolucije dale. Z devizami svoboda, enakost in bratstvo je proklamirala revolucija suverenost ljudstva proti absolutizmu in monarhizmu in s tem je uzakonila naravne pravice človeka in državljana. Ta moderni demokratizem je pojmljiv in historično je proti aristokraciji, to se pravi proti aristokratski oligarhiji. Monarhizem je najvišja stopnja aristokratizma. Gre torej tukaj za razmerje med demokratizmom in aristokratizmom...

Demokratizem ne pozna le politične enakosti, temveč stremi tudi po gospodar-

sko-socijalni, moralni, religiozni in sploh duhovni enakosti. Vsi hočemo biti med seboj kolikor mogoče enaki. Gotova neenakost — vsled nadarjenosti, položaja itd. — je prirodna. Ne zahtevam bratstva le pri kruhu, temveč tudi v pravicah, znanstvu, morali in veri. Aristokratizem duhovnikov, učenjakov, politikov, kapitalizma ne sme obstajati; skratka, demokratizem je versko svetovno naziranje, ki proklamira politično, gospodarsko, duhovno in npravstveno enakost.

V vseh panogah je treba uveljaviti demokratične zahteve. Zmotno je mišljenje, da stremimo le po demokratizmu kruha. Iskati moramo enakost in bratstvo vsepovsod: v zakonu, veri, morali in v celotnem duhovnem življenju.

Zahtevamo demokratizacijo znanja, npravnosti, vere: vlado ljudstva proti teokraciji, proti vladi boga, v resnici pa vladi duhovnikov.

Demokratizem je torej celotno svetovno naziranje; kdor hoče biti v istini demokratičen, mora postati iz temelja nov človek.

Običajno se naziva urejavajuče, vodilno delo duhovno delo; ravnatelj tvornice se postavlja proti delavcu, general proti vojaku, vodeči politični možje proti navadnemu državljanu.

Dandanes pripisujemo temu vodilnemu delu največjo važnost in ga smatramo za glavno delo. To je pa precej površno naziranje; predvsem se je pri tem upošteval gospodarski moment: vodilno delo, ki ima za posledico trenoten in velik efekt, se najvišje honorira, a najbolj intenzivno in najgloblje delo se ne plačuje. Mislec je v današnji družbi prav tako proletarec kakor delavec, duhovna aristokracija je pravzaprav proletarska...

Pojem pravega dela je torej treba razumeti drugače: pravo delo to je iskanje resnice, pridobivanje spoznavanj, namenoma, izredno aktivno. Pri tem vidimo podan cilj, smoter, ki ga zasleduje delo kot sredstvo, smoter, ki določuje delo. In zato je smotrenost znak dela.

Kaj je materijelno delo?

Že ime napoveduje, za kaj gre: v glavnem za kretanje mišic; fiziologija označuje kretanje mišic za najglavnejšo manifestacijo življenja.

Pri vseh teh kretnjah bi bilo za nas važno, da izvemo, katero delo je za nas primarno. Ne mislim na vzročno razmerje, katero delo izvira iz drugega dela; meni gre le za to, ali je ta ali oni pojav primaren v smislu Descartovem. In tako mislim, da so duhovni pojavi primarni, kakor se v filozofiji splošno govori od Descarta dalje o tej prioriteti, to se pravi, da nimamo pojma o delu in zlasti o njegovi smotrenosti iz fizičnega dela, temveč da prihajajo ti pojmi iz notranjega spoznanja.

Ločimo torej duhovno in materijelno delo, potem ne bomo smatrali za duhovno delo vedno nogo dela, katerega smatrajo v navadnem življenju za to; isto velja tudi za materijelno delo. Dninar mora pogostokrat mnogo več misliti kakor profesor: kako bi obvladal breme, kako bi ekonomiziral svoje moči; seveda ne piše knjig o tem. Pri rokodelstvu si ne usoja govoriti nihče o materijelnem delu. Tudi delavec v tvornici dela mnogo z duhom, čeprav le negativno: da ne sme delati, kar bi želel delati; to izmuči in dokazuje s tem, da je delo; dalje skrbi za družino itd. Zato je tudi podcenjevanje materijelnega dela povsem neupravičeno. In nasprotno, kako pravzaprav izgleda takozvano duhovno delo? Uradnik, advokat, zdravnik, sodnik — ali ni v njihovem delu

mного mehaničnega dela, šablone? Njihovo delo je dostikrat prav tako mehanično in šablonsko kakor delo v tvornici. Tvornica je le specijalen primer velike tvornice, v kateri živimo. Vse mehaniziramo, vsak izmed nas se čuva, kjer le more, da se ne nateguje. Globina misli, istinitost, torej edino pravo delo, vse to ni v nobenem izmed takozvanih inteligentnih poklicev. Zato je v prepirih med socializmom in nesocializmom mnogo pogrešnega.

Ni torej dela mišic brez duhovnega dela in ne duhovnega dela brez fizičnega dela. Le mera je različna.

(Konec prihodnjic.)

Vabilo

na

III. redni občni zbor

Nabavljalne zadruge državnih nameštencev v Ljubljani,

ki bo

5. aprila 1925 ob pol 9. uri dopoldne v Mestnem domu v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Konstituiranje občnega zbora.
2. Čitanje zaključnega računa za l. 1924.
3. Čitanje poročila revizorja Saveza o reviziji zadruge.
4. Poročilo upravnega in nadzornega odbora.
5. Sklepanje o uporabi čste ga letn ga prebitka.
6. Sklepanje o razrešnici upravnemu in nadzornemu odboru.
7. Volitve upravnega in nadzornega odbora.
8. Pooblastilo upravnemu odboru za zadolžitev zadruge.
9. Slučajnosti.

Opomba:

Ako bi občni zbor d ločenega dne ob določenem času vsled nezadostnega števila navzočih zadrušnikov ne bil sklepčen, bo pol ure pozneje istega dne, na istem kraju in z istim dnevnim redom nov občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na število prisotnih zadrušnikov (čl. 40 zadr. pravil).

Letni zaključni račun za l. 1924 je izločen v zadrudni pisarni vsakemu zadrušniku do občnega zbora na vpogled.

Upravni odbor.

Vestnik.

Všetje kadrskih, vojnih in žandarmerijskih let. V časopisih se je že ponovno razmotrivalo in obravnavalo vprašanje in način rešitve vsetja kadrskih let itd. v pokojnih, oziroma napredovanje. Zdi se pa, da je zlasti posebno važno vprašanje glede vsetja kadrskih let v napredovanje, ki je še zavito v neprodirno temo — najbolj pereče, ker ravno to vprašanje zadeva pretežno večino državnih nameštencev in bi bila javnost načelne važnosti. S tem, da je državni svet baje par tozadevnim pritožbam ugodil, zadeva kot taka nikakor ni splošno rešena. Ali naj vsak prizadeti žene za levo pred državni svet? Čemu potem sploh zakon? Zadevo glede vsetja kadrskih let — v napredovanje — bi bilo rešiti generalno, t. j. splošno veljavno. Gre torej tu za pravilno interpretacijo čin. zakona, ki bi morala biti za vse prizadete enaka in javna — in to brez ozira na morebitne individualne pritožbe (ki so bile v tej zadevi vložene le bolj kot poskusne balon). Obče znano je, da se marsikateri državni nameščenec radi nevšetja kadrskih let v napredovanje ni pritožil edino iz razloga, ker je zadeva tako splošnega značaja, da bi pomenila taka pritožba poudarila naravnost žaljenje ministerijalnih izvrševalcev čin. zakona, ko so le ti pri odločbi razvrstitve vendar imeli povsem točne podatke tudi glede kadrške službe na razpolago. Tudi bi bil tak individualni način borbe za splošne pravice neobičajna novost. Ali naj sedaj čaka zopet novo razočaranje, zapostavljanje in oškodovanje ravno one, ki so svoječasno vsled vršitve težke državljanske vojaške dolžnosti napram tovarišem nevojakom neizmerno več žrtvovali? To bi bila vnebovpijoča krivica. Umestno bi bilo, da naše organizacije ponovno na merodajnih mestih pravično in generalno rešitev tega vprašanja zahtevajo in da tudi naše gg. poslance za to zainteresirajo in naprosijo za posredovanje pri merodajnih činiteljih.

— Veljavnost izpričeval meščanskih in osnovnih šol. V smislu odloka ministrstva prosvete O. N. br. 3896 z dne 29. januarja 1925 velja do 31. oktobra 1924 dovršena trirazredna meščanska karkort uč. osemrazredna osnovna šola v Sloveniji za vstop v III. kategorijo drž. uradnikov. Za čas po 31. oktobru 1924 pa je le 4razredna meščanska šola v zadevah uradniškega ranga enakovredna štirim razredom srednje šole.

Maskirani odpusti iz državne službe. Zagrebški »Naš Glas« z dne 1. marca piše pod naslovom »Maskirani odpusti« — nova metoda preganjanja državnih uradnikov in služiteljev sledeče: »Izvedeli smo, da je poslalo ministrstvo prosvete vsem oblastnim velikim županom odredbo, glasom katere »morajo biti vsi premeščeni nastavniki in drugi prosvetni uslužbenci razrešeni dolžnosti in poslani na novo službeno mesto v roku 48 ur brez obzira na to, ali se jim morejo potni stroški akontirati ali ne. Uslužbenec, ki ne postopa po tej odredbi, bo odpuščen iz službe«. Torej zopet bridka kaplja v polno in prepolno čašo uradniške tuge in nevolje. Dobro vemo, kaj prikriva ta odredba: vlada želi, da se reši onih nepovoljnih uradnikov, katerih ni mogla pogoditi niti z drakonskimi odredbami zakona o državnih uslužbencih. Materijelne razmere državnih uslužbencev so takšne, da s svojimi rednimi dohodki ne morejo kriti niti najnujnejših življenjskih potrebščin za sebe in svoje družine, a kje naj vzamejo denar za izredne potrebe? Z ozirom na svoje bedno ekonomsko in finicijsko stanje nimajo nikjer kredita in so torej v primeri premestitve odvisni od milosti velikih županov in njihovih akontacij. Vsakdo se vara, kdor misli, da velja za dajanje akontacij potnih stroškov določen red ali predpis. Merodajna je samovolja velikih županov in politični opis premeščenih uslužbencev. Ako se hoče torej koga spoditi iz državne službe, a se ne najde za to povoda v zakonu, ker državni svet ipak ne dopušča tako očitno kršenje zakona, kakršno se je udomačilo v zadnjem času, tedaj se ga enostavno premesti ter ne dovoli akontacije potnih stroškov »vsled budžetske nemogočnosti«. Premeščen vsled finicijskih razlogov ne more odpotovati na novo službeno mesto in posledica tega je v smislu citirane naredbe odpust iz državne službe. Res, prozorna maska za nelepa dejanja vlade! Takih nasilnih kretenj in nesmiselnih šikan ni doživljala niti starejša generacija našega uradništva, ki je toliko trpela ob času Khuenove vlade. A mi smo dočakali v svobodni, narodni, naši državi, da nas preganjajo na vse mogoče načine in samo za to, ker smo toliko predrzni, da si upamo imeti drugačno politično prepričanje kakor ga imajo profesionalni političarji, ki so danes slučajno na vladi. Ali razmišlja gospod o tem, kam nas bo dovedlo njihovo partizanstvo? Ako se bodo državni uslužbenci menjali vedno z režimi, ki se neprestano izmenjavajo, ker se prežive, tedaj bo prenehala vsaka kontinuiteta in stabilnost v državni administraciji, a vsled tega ne bodo trpeli državni uslužbenci, temveč trpel bo ves narod. Treba je torej, da se izločijo vse protizakonitosti, čeprav so maskirane, treba je prenehati s preganjanjem državnih uslužbencev in jim pustiti, da delajo po svoji vesti. Vsled tega je potrebno, da se ublaže vse ostrine zakona in da se državni uslužbenci materijelno povzdignejo. Manj partizanstva, več objektivnosti!

Društvo vpojenih javnih nameštencev za Slovenijo v Ljubljani opozarja svoje člane, da se vrši letošnji redni občni zbor društva v ponedeljek dne 23. t. m. ob pol 8. zvečerv gostilni pri Mraku na Rimski cesti. Udeležba dolžnost. Odbor.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« so darovali: gosp. Ivan Košenina, notar v Gorenjem gradu po g. višj. davč. upravitelju Franju Kranjcu 200 Din, g. Ernest Pohar v Ljubljani 100 Din, g. Anton Ribič, davč. oficijal v Ptuj 8 Din. — Vsem gospodom, posebno pa gospodu notarju Košenini se najiskrenejše zahvaljuje uprava.

Edino najboljši pisalni in šivalni stroj

„STOEWEER“

edino pri

LUD. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6. I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računalnih in drugih tiskalnih strojev.

J. Trpin

najcenejša manufaktura
Maribor
Glavni trg 17.

Ne pozabite, da dobite za preko
Din 50 — kupljenega blaga
10% popusta samo pri trdki

B. Veselinović & Comp.
MARIBOR, Gosposka ul. 26

Napoveda e brez lačne loterije meseca
julja t. l. zaradi nepredvidenih zaprk
ne b. — Prosimo stranke, ki so dole
srečke, da jih vrnejo, nakar dobe 10%
popusta.

B. VESELINOVIĆ & COMP.
MARIBOR, Gosposka ul. 26

Priporočila se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina
Lesković & Meden

LJUBLJANA, Jurčev trg št. 1.

:: Gostilna pri „Kolovratu“ ::

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljuto-
merska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpo-
lago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporoča

Tomaž Bizilj.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.
se priporoča.

Najnižje solidne cene!

Perje in puh

C. J. HAMANN

— Ljubljana, Mestni trg 8. —

Priporočila se

modna trgovina

A. Šinković nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Modno blago, perilo in po-
trebščine za šivilje in kro-
jače priporočila trdka

A. Persche

Liubljana, Pred škofijo 21.

Na obroke.

manufakturo in konfekcijo
perilo etc., obleke po mer
za gospode in dame iz la-
stne prvovrstne krojačnice,
dobite proti ug dnevu od-
plačevanju na obroke edino
le pri trdki.

Davorin JOHAN in drugovi

družba z o. z.

MARIBOR, pisarna: Gregorčičeva ul. 1

čevlje, nogavice, moške klo-
buke kupite najceneje pri
trdki

Anica Traun

Maribor

Grajski trg 1. Grajski trg 1.

Kupujte

vedno samo

pri onih trdkah

svoje potrebščine,

ki inserirajo v

„Našem Glasu“.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana, Pred škofijo 19

Najnižje cene! Solidna in točna postrežba

Popravila, preobleke.

Tovariši!

Priporočila se Vam trgovina s papirjem,
pisarniškimi in šolskimi potrebščinami

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene.

A. & E. Skaberne

Ljubljana.

Manufakturna in modna
veletrgovina.

Solidno blago. Niške cene.

Za nakup obleke

in perila se priporoča trgovina

J. N. Šoštarč, Maribor

Aleksandrova cesta števil 13

Trgovina z modnim, manufakturnim, sukn-
nenim in platinim blagom, perilom
konfekcijo in pleteninami.

ALBERT VICEL

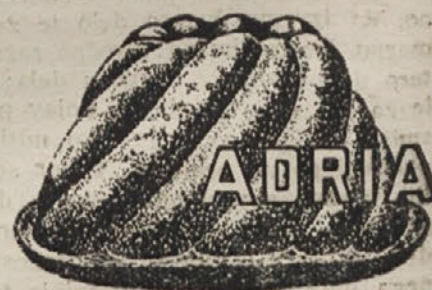
trgovina mešanega blaga
(steklene, porcelanate, majo-
lične in emailove posode)

MARIBOR

Glavni trg 5. Glavni trg 5

Razširjajte

„Naš Glas“!

**Prašek za pecivo
vanilin sladkor**

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Trdka ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporočila potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago,
pletanine, žepne robce, ščetke, sukanec, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Franjo Majer,

Maribor, Glavni trg 9

Zaloga manufakturnega blaga,
sukna in svilu.

Ivan Gajšek

papirna trgovina

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 2

pisarniške potrebščine, papir, fini pisarni papir, notezi, umetniške razvednice.
Fino blago — nizke cene. Edino založništvo „Jugoslovanskega poslov-
nega koledarja“.

F. Szantner, Ljubljana

Šelenburgova ul. 1.

Specijalist za ortopedi-
čna in anatomska
obuvala in tr-
govca čevlji.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Centrala: LJUBLJANA - DUNAJSKA CESTA

PODRUŽNICE:

Brežice
Celle
Črnomelj

Gorica
Kranj
Maribor

Metković
Novi Sad
Ptuj Sarajevo

Split
Trst
Agencija: Logatec

Delniška glavica
Din 50.000.000 —
Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000 —

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana
Tel. števil: 261, 413,
502, 503 in 504.

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameštencev in upokojencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorna urednica Štebi Alojzija. — Tiska Narodna tiskarna v Ljubljani.